

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев 3488/2019
11.12.2019. године
Београд

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Звездане Лутовац, председника већа, Јелене Боровац, Бранка Станића, др Драгише Б. Слијепчевића и Татјане Матковић Стефановић, чланова већа, у парници тужиле АА из ..., коју заступа пуномоћник Милош Васић, адвокат из ..., против тужене Националне службе за запошљавање Београд, Филијала Прокупље, ради исплате доприноса, одлучујући о ревизији тужиле, изјављеној против решења о трошковима из пресуде Вишег суда у Прокупљу Гж 896/18 од 20.06.2019. године, у седници већа одржаној 11.12.2019. године, донео је

РЕШЕЊЕ

ПРИХВАТА СЕ одлучивање о посебној ревизији тужиле изјављеној у смислу члана 404. ЗПП.

ПРЕИНАЧУЈЕ СЕ решење о трошковима поступка садржано у пресуди Вишег суда у Прокупљу Гж 896/18 од 20.06.2019. године у ставу првом изреке тако што се одбија жалба тужене и потврђује пресуда Основног суда у Прокупљу П 1567/17 од 27.12.2017. године у ставу четвртом изреке.

ОБАВЕЗУЈЕ СЕ тужена да тужили накнади трошкове ревизијског поступка у износу од 12.000,00 динара у року од 15 дана од дана пријема решења.

Образложење

Пресудом Основног суда у Прокупљу П бр. 1567/17 од 27.12.2017. године, ставом првим изреке, одбијен је као неоснован приговор стварне ненадлежности тога суда изјављен од стране тужене. Ставом другим изреке, усвојен је тужбени захтев тужиле и обавезана тужена да јој на име мање уплаћених доприноса за социјално осигурање за период од 01.10.2013. до 01.04.2014. године, уплати код надлежних фондова ПИО новчани износ на основице чија је висина утврђена пресудом првостепеног суда П 4417/15 од 12.01.2016. године. Ставом трећим изреке, обавезана је тужена да попуни М-8 образац о извршеној уплати доприноса у корист тужиле и исти преда надлежној филијали Фонда ПИО у Прокупљу. Ставом четвртим изреке, обавезана је тужена да тужили на име трошкова парничног поступка исплати износ од 21.000,00 динара са законском затезном каматом од дана пресуђења па до коначне исплате.

Виши суд у Прокупљу је пресудом Гж 896/18 од 20.06.2019. године делимично усвојио као основану жалбу тужене, пресуду Основног суда у Прокупљу П бр. 1567/17 од 27.12.2017. године, укинуо у ставу трећем изреке, и у том делу тужбу тужиле

одбацио, а у ставу четвртом изреке решење о трошковима поступка преиначио тако да свака странка сноси своје трошкове поступка. У преосталом делу у односу на став први и други изреке, жалба тужене је одбијена и првостепена пресуда је потврђена.

Против правноснажног решења о трошковима поступка садржаног у другостепеној пресуди, тужила је изјавила ревизију, због битних повреда одредаба парничног поступка и погрешне примене материјалног права. Ревизију изјављује с позивом на члан 404. став 1. ЗПП, због потребе уједначавања судске праксе.

Чланом 404. став 1. Закона о парничном поступку („Службени гласник РС“, бр. 72/11 ... 55/14) прописано је да је ревизија изузетно дозвољена због погрешне примене материјалног права и против другостепене пресуде која се не би могла побијати ревизијом, ако је по оцени Врховног касационог суда потребно да се размотре правна питања од општег интереса или правна питања у интересу равноправности грађана, ради уједначавања судске праксе, као и ако је потребно ново тумачење права (посебна ревизија).

Одлучујући о посебној ревизији на основу члана 404. ЗПП, Врховни касациони суд је нашао да су испуњени услови за одлучивање о ревизији као изузетно дозвољеној, због потребе тумачења права, масовности ове врсте спорова и различитог пресуђења у погледу накнаде трошкова парничног поступка због чега је нужно уједначавање судске праксе.

Тужила је била корисник новчане накнаде за случај незапослености на основу решења тужене од 08.10.2013. године која је пресудом Основног суда у Прокупљу П 4417/15 од 12.01.2016. године обавезана да тужили на име мање исплаћене новчане накнаде за случај незапослености исплати износе ближе наведене у поменутој пресуди са законском затезном каматом. Међутим како за досуђене износе мање исплаћене новчане накнаде тужена није извршила уплату доприноса за пензијско и инвалидско осигурање, тужила трпи штету због чега је поднела тужбу суду. Пошто је успела у спору првостепени суд је тужили досудио трошкове поступка и то на име састава тужбе од стране пуномоћника 6.000,00 динара, на име заступања на два одржана рочишта у износу од по 7.500,00 динара, што све укупно износи 21.000,00 динара, одмерене с обзиром на вредност спора и АТ важећу у време доношења судске одлуке (тужилу је заступао адвокат).

Супротно другостепени суд је закључио да иако је тужила успела у парници у којој је потраживала новчану накнаду, имала је могућност да потражује доприносе за ПИО, и да је приликом одлучивања о трошковима поступка суд требало да узме у обзир само потребне трошкове поступка, због чега је преиначио првостепену пресуду у том делу тако да свака странка сноси своје трошкове.

На тако утврђено чињенично стање неправилно су примењена правила трошкова поступка.

Правичност је врхунски критеријум (и идеја) и прожима целокупно право. У пресуђењу може да се примени када закон упућује на његову примену или изузетно када се ради о правној празнини.

У конкретном случају правне празнине нема, па се у имовинскоправним споровима одлука о трошковима не доноси по основу правичности. Само у породичним односима суд води рачуна о „разлозима правичности“ приликом одлучивања о трошковима (члан 207. Породичног закона), што овде није случај јер се ради о имовинском спору, а не породичном.

По правилу странка која изгуби спор дужна је да противној странци накнади парничне трошкове. Она има право да јој се накнаде нужни и потребни трошкови да би се постигла заштита, при чему суд цени све околности (члан 154. ЗПП).

У овом случају тужена је изгубила спор и правилно је од стране првостепеног суда обавезана да противној странци накнади трошкове. У току поступка тужена није истицала да тужила има код истог суда више парница са истоврсним чињеничним стањем и правним основом. Једино у том случају би првостепени суд био овлашћен да евентуално и поред успеха у текућој парници одбије захтев за накнаду трошкова, јер тужила би у случају такозваног „цепања потраживања“ злоупотребљавала право и поступила супротно начелу савесности и поштења из члана 9. ЗПП у вези члана 12. ЗОО.

Несавесно поступа она странка ако из истог чињеничног стања и по истом правном основу потраживање раздваја на више делова и тиме другој странци свесно проузрокује неразумно високе трошкове. Али као што је истакнуто, тужена није истакла приговор да тужила води више спорова ради наплате накнаде односно да је у поступку у којем је потраживала новчану накнаду за случај незапослености могла да потражује и доприносе за ПИО и да поступа несавесно, односно врши злоупотребу права, па одбијање захтева за накнаду трошкова или евентуално смањење из истакнутих разлога у овој парници није могуће.

На основу члана 416. став 2. ЗПП, Врховни касациони суд је одлучио као у ставу другом изреке.

Тужена је обавезана да тужили накнади трошкове ревизијског поступка у висини од 12.000,00 динара, који обухватају трошкове за састав ревизије од стране адвоката у износу од 12.000,00 динара на основу Тарифног броја 13 Тарифе о наградама и накнадама за рад адвоката („Службени гласник РС“ бр. 121/12).

**Председник већа-судија
Звездана Лутовац, с.р.**

За тачност отправака
Управитељ писарнице
Марина Антонић